

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1798

Brühl.; af Brühl ; oversat.

Ædelmodighed stærkere end Kierlighed : et
Skuespil i een Akt

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Brühl.

Wilmoldigsd

Herkin und Zierligsd.

Blf, 1798.

56, - 14 - 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 00056 2

+Rex

Edelmødighed

stærkere end

Kierlighed.

Et Skuespil i een Act

af

Brühl.

Oversat.

Kjøbenhavn, 1798.

Trykt paa Wylkendals Forlag.

Personerne.

Holm, Major.

Georg, Rytter.

Mad. Henningsen.

Erine, hendes Datter.

Daler, en Risbmand.

Møller, Ritmester.

En Underfoged.

En Retteensbetient.

Første Scene.

(Majorens Kammer. Han sidder i Slaaprof ved et Bord. Georg bringer hans Støvler.)

Georg.

Rlokken er strax Ti, Hr. Major; vil De ikke klæde Dem paa?

Holm.

Klæde mig paa? Him, aflæde dette Dødeligheds Dække! For stedse aflæde det, og saa blive til Støv; det vilde jeg.

Georg.

O, kiere Hr. Major, Døden kommer tidsnok, og den Beenrad lader sig ikke afvise, fordi man vil.

Holm.

Det var Eujonerie, siger man, at sknde sig en Kugle for Panden, ellers anvendte jeg den sidste usle Stilling; jeg endnu har tilbage, til Kugler og Krudt.

Georg.

Hellere kiese Brød derfor, og slaae Hovedet itu paa det fordemte Hospaal, der har bragt Dem i denne Elendigghed.

A 2

Holm.

—
—
Holm.

Fordi jeg ikke kunde udpresse de sidste Skatter, siden der intet var at udpresse; fordi jeg gav Følsene Forskud af min egen Lomme, da jeg ikke længere kunde taale at see denne Elendighed; blev jeg beskylt for at have ladt mig bestikke. Man jog mig — uden at undersøge Sagen — Fanden i Bøld; og da jeg udbad mig en Karp Undersøgelse, blev den mig nægtet. Hele to Aar har man ladt mig sidde uden Hielp, uden Trest, uden Svar. Jeg har, som Du veed, afflaaet Alt, er i Sield til Dreene — der er intet tilbage for mig —

Georg.

Hr. Major, De hvervede mig for 10 Aar siden, rigtig nok med lidt Tvang; men jeg har ikke fortrydt det; De veed, jeg har allerede kapituleret eensgang af Kiærlighed til Dem; og nu vil jeg gjøre det igien, om de ogsaa mishandlede mig. Ey, for Diæblen! saadan en Mand, der i 37 Aar har tient op fra Musketten, som er bleven rhyket i Tienesten — ham gjør man saadan en himmelsraabende Uret!

Holm.

Georg, du min eneste Ven, som jeg kan betroe alle mine Omstændigheder — tag nu det eneste jeg har tilbage. Det er denne Daase, hvori min afdøde Henriettes Portrait er indfattet. Lad Maleriet tages ud, thi det solate jeg ikke for et heelt Kongerige. For Daasen vil Du dog vel faae en 20, 30 Rigsdaler.

Georg.

Georg.

Det tænker jeg ogsaa Hr. Major.

Holm.

Pengene giver Du Mad. Henningsen, min gode Bertinde, til Afdrag paa min Gield. Jeg vil ikke længere have Kost hos hende, for jeg veed, hvoraf jeg kan betale hende.

Georg.

Det maae ikke bedrøve dem; thi dersom — naar — ja — dersom De kun ikke vilde være saa stolt — dog, ikke sandt Hr. Major, De har kaldt enhver brav Karl, Kammerat? Nu, er jeg en brav Karl eller ikke? Det maae De først være saa god at besvare mig.

Holm.

En brav Krigsmand, Georg, og dertil en ærlig Karl; til hvem jeg hundrede Gange med Fornøielse har raabt — brav Kammerat! det vidste jeg ved min Ære.

Georg.

Tak, kære Hr. Major, denne Forsikkring glæder mig, og altsaa bør De ikke skamme Dem ved at være min Giest. Nu, nu, kun ikke strax saa opfarende. Jeg beder Dem, den Naade lader De mig have, som en Belønning, fordi jeg gjør Deres Ærdomme Ære. Seer De nu, Tingene gaaer saaledes til: Mad. Henningsen har de fleste af sine Logerende i Kost; og jeg gaaer hende til Haande i Huset, og tager ingen Penge derfor,

men hun giver mig Kost for det, og giver mig
 efter Accorten dobbelt Portion. Den gode Kone
 tænker maaskee jeg er en Graadsler; men, hvad
 kan det skade mig? Seer De nu, kiere Hr. Ma-
 jor, De spiser lidt, saa er der endda nok tilovers
 for mig.

Holm.

Georg, Du gode Dreng! (tørter sine Dine)
 ikke at ville tage derimod, var at fornærme Dig,
 og gjorde jeg det, var jeg min Skiebne værd.
 Men betænk selv — i Fald jeg nu forlod Dig,
 uden at giengielde det.

Georg.

O nei, kiere Hr. Major, vores unge Konge
 har erhvervet sig Navn af den bedste og retfærdig-
 ste Regent.

Holm.

Du har Ret! Det fortryder mig ogsaa, at
 jeg ikke allerede har skrevet til denne sande Men-
 neskeven.

Georg.

Det er ikke for sildig endnu. Skal jeg hente
 Pen og Blæk.

Holm.

Godt! det vil jeg.

=

Huden Scene.

Mad. Henningsen. De Forrige.

Mad. Henningsen,
Er det tilladt?

Holm.

Kom kun nærmere, min kære Bertinde.

Mad. Henningsen.

Obersten har skicket sin Ordonnants, og lader Hr. Majoren bede, at De vilde komme til ham, førend Wagtparaden begynder.

Holm.

Jeg til Obersten? Hvad kan vi to have at tale med hinanden?

Georg.

Oh nu, han har vel intet mere at befale. Maaskee har han Befalinger at udføre.

Holm.

Jeg veed, han var min Fiende.

Georg.

Det kan gjerne være, Hr. Major, men Omstændighederne forandre sig, og saa forandre Menneskene sig ogsaa ofte.

Mad. Henningsen.

Men gaae for alle Ting derhen, at De intet skal have at bebreide Dem selv.

A 4

Holm.

8
Holm.

Godt, jeg gaar. Men siger han mig noget, som fornærmer min Ære —

Georg.

Hvor tør han vove det? Paa Paradet, hvor alle Officererne ere tilstæde, som ære og elske Dem — det vil han ikke understaae sig, om han end havde Lust dertil. Troe mig, kiere Hr. Major, der er ingen i det hele Regiment, som ikke med Glæde delede sin Formue med Dem.

Holm.

Jeg, modtage Gaver? Det kan og vil jeg ikke; heller dse. Og tage paa Borg, naar man ikke med Visshed veed, at man kan betale det igien, var en Skurkestreg. Vær De uden Bekymring, kiere Bertinde! jeg har fundet Middel til at kunne betale Dem det, jeg er Dem skyldig.

Mad. Henningsen.

Jeg beder — for den Ubetydeligheds Skyld maane De ikke sørge. Men, De vil bort? hvorhen?

Holm.

Til Hovedstaden! Blive Daglønner! Der vil jeg dog see, om de Nedrige ikke vil rødme ved at see en Mand, som har blødet for Fædrelandet, med Ordensbaandet om Halsen gaar for Stubbarret.

Georg.

Nu, saa findes der ikke heller een eneste god Siel paa Jorden. Men klød Dem paa, Hr. Major, det er den høie Tid.

Holm.

—————
Holm.

Altsaa maage jeg? Kom bring mig Støplerne ind i Kammeret. (gaaer med Georg.)

Tredie Scene.

Mad. Henningsen (alene.)

Mad. Henningsen.

Hvilken ædel Mand! D vilde han kun evig blive i min Gield. Og Georg, saasnart han om et halvt Aar saae sin V. sskæed, giver jeg ham strax min Datter. Han vil gløse mit Barn lykkelig. Men, saalange han er Soldat, gaaer det ikke an.

Fierde Scene.

Erine. Mad. Henningsen.

Erine.

Kiere Moder, Oberstens Ordonnants har allerede været her i aien. Obersten lader Hr. Majoren meget bede, at han ikke vil bide for længe, ellers maatte han med det hele Officeerkorps vente paa ham. Jeg spurgte Manden, om han meente det var noget Gode for Majoren? Polker heller, svarede han, Obersten har i Dag været græffelig opbragt. Han har allerede sat to Officerer i Hovedvægten, og har ladet Soldaterne dygtig afprygge.

Mad. Henningsen.

Jeg skielver, Erine! Men vi maage for alle Ting ikke sige dette til Majoren; for i Grunden

Kan det dog ikke gaae ham værre, end det alt er gaaet. Arresterer de ham, nu saa maae de ogsaa ernære ham, og saa maae Sagerne ogsaa blive undersøgt. Og, naar det kommer saavidt, siger Georg, saa vil alting løbe godt af.

Erine.

Ja, det har Georg altid sagt, og han er ærlig, og lyver ikke.

Mad. Henningsen.

Ogsaa naar han siger: han elsker Dig hiertelig.

Erine.

De veed, min Moder, at han ikke har sagt mig det, førend De selv tillod ham det.

Mad. Henningsen.

Det bliver derved — saasnart han faaer sin Afskæd, skal jeg ligge Din Haand i hans, mit Barn, og give Jer min inderlige Betsignelse. Ritmesteren sagde mig endnu i Gaar — da han allerede har udtient to Kapitulationer, saa kan man ikke, efter den nye Ordre, opholde ham længere. Men der kommer Majoren.

Femte Scene.

(Majoren i Uniform med Ordensbaandet om Halsen.)

Georg. De Forrige.

Holm.

See, god Morgen gode Pige.

Mad.

Mad. Henningsen.

Min Datter kom for at sige Dem, at Obersten endnu engang har havt Bud efter Dem. Han beder meget, at De vil komme, saasnart det er Dem mueligt.

Holm.

Det er en forfærdelig Hast. Nu gaaer jeg strax. Du, Georg, glemmer ikke, at bringe alting i Rigtighed med Bertinden.

Mad. Henningsen.

O det haster ikke, kiere Hr. Major.

Holm.

Gode Kone, De skal ved mig intet Tab lide. Lev vel Børn! (gaaer)

Siette Scene.

Georg. Mad. Henningsen. Erine.

Mad. Henningsen.

O, kiere Georg, jeg er i en forfærdelig Angst. Ordonnantsen sagde mig før, at Obersten var ganske vred og opbragt.

Georg.

Ja saaledes hænder det sig ofte, naar Piben ikke lyder saaledes, som vi troede at have stemt den.

Erine.

Men den gode Major?

Georg.

Georg.

Over ham har ingen ved det hele Regiment noget at befale. Jeg tænker, Obersten har maaskee noget at melde ham. Men det vil vi nu sætte til Side. Jeg har et Erinde til Dem, kære Moder, fra vor gode Major. Han vil endelig betale, hvad han skylder Dem — derfor har han givet mig denne Daase, for at sælge den.

Mad. Henningsen.

Han vil dog vel ikke giøre det, kære Georg? Giv ham Daasen igien, og sliig ham —

Georg.

Det lader jeg smukt blive. Han vilde blive forførdelig vred, dersom jeg blev tilbage med uforrettet Sag. Han sagde, Daasen var en 30 Rigsdaler værd. Hvor meget skylder han Dem?

Mad. Henningsen.

Jeg kan tilførladelig ikke saa nøie sige det — Maaskee — 10 eller 12 Rigsdaler.

Georg.

Vokker heller! I det mindste maas vi sige 15, at vi ikke giør det for grovt. For, dersom han først mærker, at De saaledes — hvad skal jeg nu kalde det — vilde estergive ham noget, saa fordærver vi alting. Han pakkede endnu sammen i Dag — og greb til Spaden — jeg kender ham — det var han i Stand til — saa sandt som jeg er en ærlig Karl.

Mad. Henningsen.

Det vilde jo blive et forfærdeligt Syn.

Georg.

Georg.

Ja for dem, der har sværtet ham, og bragt ham til Fortvivlelse. Altsaa, kiere Svigermøder, siden De dog vil den gode Mand's Vel, og har i Sinde at hjælpe ham, saa vil vi ret tage os af Sagen. De tager Daasen i Forvaring, og giver mig haars Kones Portrait, tilligemed 15 Rdlr. ; og, naar det nu vil lykkes Majoren, at faae sin Sag underfegt — som det dog til Slutningen maae — saa er vi ude af den Forlegenhed. Vi tager vores Daase tilbage, som han med den sterke Taknemmelighed vil indløse.

Mad. Henningsen.

(Hun aabner Daasen)

Var det den salig Frue Majorinde?

Georg.

Ja — jeg har kiendt hende. Hvilken Kone! Hun var for god for denne Verden — Hun døde af Græmmelse over at see sin Mand mistkiendt — og siden den Tid har den arme Mand ikke havt nogen glad Time.

Mad. Henningsen.

Den arme Mand. Kiere Georg! jeg vil følge hans Raad.

Georg.

Det vidste jeg nok. O jeg elsker Trine — elsker hende inderlig — men hun er mig dobbelt kier, fordi hun har saadan en retskaffen Kone til Moder.

Mad.

Mad. Henningsen.

Tak, kiere Georg. Naar er nu Din Tid ude?

Georg.

Lad see! nu er vi i — (nævner Maaneden, og tæller 6 Maaneder frem) — rigtig den første —

Mad. Henningsen.

Men lad Dig nu ikke lokke til at tage Haandspenge paa nye.

Georg.

Haandpenge paa nye? Nei, da tager De fejl. Om de saa satte Regimentskassen for mig, fyldt med blanke Dukater — jeg rørte den ikke! Det er sandt, 100 Daler gav min Ritmester mig nok for 6 Aars Kapitulation. Men hvad kunde de usle Penge nytte mig uden Trine? Nei Barn! Min Konge har jeg tient ærlig og tro, nu vil jeg ogsaa tiene Dig redelig, min Pige! alle mine Dage.

Mad. Henningsen.

Kiere Georg, jeg gav Dig gierne min Datter endnu i Dag, men min salig Mand har paa sin Døds seng taget det Løfte af mig, ikke at gifte min Datter med en Soldat.

Georg.

Det kunde han dog gierne have fritaaet Dem for. Men dog kan jeg ikke dadle Deres Dødsbedes somphed for den Afdødes Billie. Med de gifte Soldater er det ogsaa en egen Sag. Hver Kugle, som suse forbi Dreene, erindrer os om Kone og Barn, og det vil komme den braveste Karls Hjerte til

til at bløde. Vel sandt — (viser mod Himlen) uden hans Billie kan intet Hovedhaar røres; men der, hvor Kugler og Kartescher suser En om Dreene, er Faren, at borttrives fra en elsket Mage og uskyldige Spæde, alt for stor. Altsaa Moder, den første — om Morgenens min Afsked, og om Aftenen til Alteret.

Mad. Henningsen.

Der har Du endnu engang min Haand og mit Ord. Men, hvad er det for en Larm ude i Huset? Det kommer op af Trappen — det banker paa Døren.

Georg.

Vi vil see — (gaaer til Døren) — hvem er der?

Syvende Scene.

En Underfoged. De Forrige.

(Underfogden til Rettebeviendene, som blive ved Døren.) I Andre besætter Husets Dør, Trappen, og alle Udgange.

Georg.

Hvad vil han her min Herre?

Underfogden.

Jeg søger efter Hr. Majoren.

Georg.

Han kan gaae den Vej, han kom, for Majoreren er ikke hjemme.

Under

=====

U n d e r f o g d e n .

Han er vel ikke saa langt borte, og min Kæst skal nok nøde ham til at antage mine velmeente Raad med det Gode, ikke at lade sig exponere for en lovlig Visitation.

G e o r g .

Herre! tak han Gud, at Majoren ikke hører hans velmeente Raad, ellers fik han sikkert et Par paa Dret.

U n d e r f o g d e n .

Jh, jeg kommer her i Dørrighedens Navn; jeg er skicket af den høie Ret. Hr. Majoren skal erklære — om han vil vedstaae og strax betale den velmeriterede Kiebsmand Dalers Fordring, eller han vil beqvemme sig til at følge med i Slutteriet.

G e o r g .

Min Herre! Dem kan jeg altsaa ikke tage det ilde op; De gjør deres Pligt. Men en Mand, som min Major, der desuden lider uskyldig, og ganske og aldeles at vilde styrte ham i Udødeligelse — sandelig det er —

U n d e r f o g d e n .

Meget haardt. Jeg tilstaaer det selv. Men Hr. Daler har requireret Arrest, og jeg er nu en gang paa Embedsvegne forbunden at arrestere Hr. Majoren; hvad kan jeg altsaa gjøre —

G e o r g .

Jeg indseer det. Er Summen stor?

U n d e r

U n d e r s o g d e n .

Jh, bevare os — en Bagatel! det er beklageligt, at saadan en Herre vil lade sig prostituere for saadan en Ubethdelighed. Lumpne 30 Rdlr. med alle Omkostninger i alt 53 Rdlr.

Mad. Henningsen.

Beed han intet Middel, kiere Georg? Jeg kunde vel gaae i Caution.

Georg.

Det gaaer ikke an! Fortømte Kræmmer! Du, dersom jeg havde Dig —

U n d e r s o g d e n .

Hr. Daler vil strax være her. Dersom man kunde overtale ham til Taalmodighed; maaskee findes der en af Majorens gode Venner —

Georg.

Saadan en Skurk, have Taalmodighed? have en fælsom Siel? bort dermed, det lader sig slet ikke tænke. Men, Hr. Underfoged, hvorfor har De medbragt alle disse Karle? hvorfor gjør De saadan Opsigt?

U n d e r s o g d e n .

Det er atter ikke min Skyld. Anklageren har forlangt disse Kolk. Han sagde: Majoren var en forfrækkelig Mand: man maatte frygte for Liv og Lemmer ved at vove det. Det er han!

==

Ottende Scene.

Hr. Daler. De Forrige.

Daler (seer sig angstelig om.)

Gav han sig med det Gode? Er Faren forbi?

Underfogden.

Hr. Daler, vi har ikke fundet Majoren.

Daler.

Ha, ha! Jeg mærker nok, hvad der stikker under — I har ladet Fuglen flyve ud.

Georg.

Hvem taler han om? Herre! hav han Respekt for min Major eller — Fugl! Du faaer al Ulykke paa Din Nakke.

Daler.

Hr. Rytter jeg skal anklage —

Georg.

Nu, va! sig strax! eller han skal faae saa meget at klage over, at han knap skal kunne krybe under Byrden af hans Klager.

Underfogden.

Dg jeg kalder alle Tilstødeværende til Bidne paa, at Hr. Daler har behaget at fornærme min Reputation.

Daler.

Ei hvad! fornærme her — og fornærme der — tag mig det ikke ilde op, Hr. Underfoged; De har

har iagttaget Deres Skyldighed meget slet. Man havde sendt Dem hen for at arrestere en uredelig Creditor, en kasseret Major.

Georg.

Det siger en Skielm. Om det ogsaa i Dag skulde koste mit Liv, saa skal jeg sende Dig, fordomte Karl! foran med Extrapost — understaae Dig kun at udstøde et fornærmeligt Ord mod den værdige Major, saa skal, saa sandt, som jeg hedder Georg Herold —

Daler.

Hr. Underfoged! Skriv — at den Rytter, som vil slaae mig ihjel, hedder Georg Herold.

Georg.

Ja, saa hedder jeg, tiener min Konge tro og redelig; har endnu ingen Straf fortient, og at fløve Hovedet paa saadan en bagtalerisk Hund, vilde være en Fortieneste. Men dermed var min Major ikke hiulpen. Hr. Underfoged! Ikke sandt? Naar De bliver udbetalt 53 Rd., saa har denne — (peger paa Daler) ikke mere at fordre?

Underfogden.

Intet mere, og jeg gaaer strax ned mine Folk.

Georg.

Godt! (gaaer et Dieblis i dybe Tanker) Det er ikke at betænke sig paa — hellere jeg ulykkelig end han. Kys mig, Trine! (han favner hende med Barme). Maaskee det sidste! (river sig ud af hendes Arme). Bliv, Hr. Underfoged! i mindre

end eet Qvarteer, bringer jeg Pengene. Dyr
 erhvervede Penge! (løber hastig bort)

Niende Scene.

De Forrige.

Daler.

Det er en desperat Karl! Han havde nær lø-
 bet mig over Ende. Jeg troer sikkert, han er for-
 røft.

Underfogden.

Han var i heftig Bevægelse. Men jeg maae
 tilstaae, den Mand kan jeg lide.

Mad. Henningsen.

O, det er en god, en retskaffen Mand!

Erine.

Hvor han trykte mig til sit Bryst! Jeg spiel-
 ver over mit hele Legeme. Hvad kan han have i
 Sinde?

Mad. Henningsen.

Frygt ikke min Datter. Han er ikke i Stand
 til at begaae nogen slet Streg.

Daler.

Uden at myrde mig.

Mad. Henningsen.

Tilgiv hans Hidslighed, han hænger med Liv
 og Siel ved sin Major. Men har De ogsaa be-
 tænkt, kiere Hr. Daler, hvad De her foretager
 Dem?

Dem? De er en saa velhavende Mand; 30 Rd. kan dog hverken gjøre Dem rig eller fattig; og for saadan en Ubetændeligheds Skyld vil De edes lægge den brave Major, der desuden allerede —
Daler.

Ei hvad, Penge er Penge. Uden Penge kan jeg ikke reise til Marked. Da han endnu var i Velstand — ja, da var det en anden Sag; han købte brav og betalte godt, da havde jeg nok givet ham Credit. Men nu suer han paa Lappen; og hvad gaaer det mig an? Lad ham see til, han finder en Ven, som kan løbe ham løs. Kort — mine Penge vil jeg have.

Mad. Henningsen.

De er en haard Mand! Vil De tage imod min Caution? Kun paa tre Maaneder.

Daler.

Jkke paa tre Timer. Mine Penge vil jeg have, og det strax, eller i Arrest med ham. Der maae engang statures Exempel blant de Herrer.

Mad. Henningsen.

Mand! Skam Dem! De er rig, og De har Død for at være gudsfrygtig; De besøger saa flittig Kirken, og er alligevel saa haardhiertet! De gjør Dem foragtet af alle Gode.

Daler.

Hvem Dievlen spørgerder efter. Hr. Underfoged, skil dog et Par Karle ud, som kan udspionere, hvor han kan opbolde sig. Jeg lader ham arrestere, om det saa var i Kirken.

B 2

Under

Underfogden.

Det har jeg ingen Rettighed til.

Daler.

For Dievlen, alting er mig ogsaa imod.

Erine (sagte til sin Moder.)

Kiere Moder, giv ham dog Deres Guld Halskiede og Drenringe.

Mad. Henningsen (sagte til Erine)

Bliv kun til Georg kommer igien; thi siden lader jeg ikke den brave Mand være i Forlegenhed, om jeg saa skulde pantsætte mit Huus.

Daler.

Her staaer vi nu alle, som nogle Narre, og lader Tiden gaae bort. Jeg Dosmer, at jeg lod Rytteren gaae bort! Han vil nok hytte sig for at komme igien, han har forstukket Majoren, og han vil snart være ude af Porten. Havde jeg kun tvunget den Storpraler til at have blevet her!

Mad. Henningsen.

O, lad den stolte Tanke fare, at det havde staaet i Deres Magt at tvinge Georg! det havde blevet baade Deres og hans egen Ulykke. Og, hvad Majoren angaaer, ham bedømme De for alle Ting ikke efter Dem selv. Jeg forsikker Dem helligt — han kom strax tilbage, dersom han kun hørte eet Ord om denne smukke Historie.

Daler.

Det kan De bilde en Nar ind, og ikke mig. Hu, der maage man nu tabe sine snart erhvervede Penge;

Penge; og Ketten er til lige saa megen Nytte
som —

Underfogden.

Herre! vogt Dem, eller jeg skal fordre Dem
for Ketten; De fornærmer Ketten og mig, som
har efterkommet min Ordre! Deres Godtgjærelse
vil komme Dem dyrt at staae.

Daler.

Det vil vise sig. Nu, hvad gjør vi da nu
Hr. Underfoged?

Underfogden.

Gjør De, hvad De behager, jeg oppebier den
ærlige Rytters Tilbagekomst.

Daler.

Vent, til De bliver sort. Jeg gaaer lige hen
i Ketten, og besværer mig over denne taabelige
Opførsel, og derfra til Obersten; den Karl maae
danse en Tur — han maae løbe Spidsrod.

Tiende Scene.

De Forrige.

(Georg kommer staaandst ind i Uniform og med
Sidegevær.)

Georg

(Giver Pengene til Underfogden.)

Der, Hr. Underfoged, det er 100 Rdlr.;
tag deraf, hvad De skal have.

B 4

Under

U n d e r f o g d e n .

Kun 53 Rdlr.

Georg.

Gaae De ned med Bertinden; tal Pengene af, og lad hende beholde det, som bliver tilbage; qvitter til Majoren — men lad for alle Ting Døres Folk gaae bort. (Gaaer med Mad. Henningsen.)

U n d e r f o g d e n .

Strax brave Mand.

Ellevte Scene.

Georg. Erine. Daler.

Georg.

Hvad opholder De Dem efter, min Herre!

Daler.

— Man tør dog vel spørge, om ikke disse Penge paa en uretmæssig Maade —

Georg

(Gribber ham i Brystet og ryster ham.)

Du er beralt Slynge! — gaae, eller Død og al Ulykke — (Støder ham fra sig ud af Døren.)

Tolvte Scene.

Georg. Erine.

Georg (staaer i Tanker.)

Erine.

Erine.

Jeg er næsten bange for at være aleene med ham.

Georg (for sig selv.)

Det er gjort! Meget, meget har det kostet mig.

Erine (for sig selv.)

Han taler med sig selv — seer slet mod Jorden. Gud, hvad skal det blive til!

Georg.

Erine! Erine! hvad har jeg gjort!

Erine.

Hvorledes, gode Georg?

Georg.

Jeg — jeg — gaae rums — gaae fra mine Dine! jeg maae ikke mere see Dig — tør ikke mere see Dig — jeg maatte miste min Forstand, forbande en Gierning, som jeg dog — gaae tiere Dige! glem mig — glem for bestandig den arme Georg.

Erine.

Glemme, forlade dig? Aldrig, aldrig!

Georg.

Dige, Du forvirrer mig — O jeg kan ikke, tør ikke længere være Din!

Erine.

Hvad er det Georg? Du har mig altsaa ikke mere tier?

B 5

Georg.

Georg.

O, saa var jeg jo et slet Menneske, og det er jeg dog ikke. Trine! vælg Dig en anden, ægt en Lykkeligere; thi Georg — Soldaten Georg — spørg ikke — jeg kan ikke sige mere. Gaae, jeg beder Dig.

Trine.

O, Georg! elskede Du mig virkelig kun halv saa meget, som jeg elsker Dig — Du vilde ingen Hemmeligheder have for Din Pige.

Georg.

Bedste velsignede Trine! Du er, desværre, ikke mere min — jeg har tabt Dig for bestandig.

Trine.

Gud, var det muligt! Georg, hvorledes er Du kommen til de 100 Rdlr.?

Georg.

Jeg — har laant dem.

Trine.

Laant? og af hvem?

Georg.

Pige! Du har mig jo ordentlig i Forhør.

Trine.

Uf Ritmester Møller? Ikke sandt?

Georg.

Han er en Ven af vores Major.

Trine.

Erine.

Du har har laant Dig 100 Rdlr.? Georg,
jeg træer Dig ikke. Jeg Ulykkelige! Jeg seer
det — O, jeg seer det alt for tydelig, Du har
folgt Dig og mig.

Georg.

O, tie, mit Hierte kan ikke mere —

Erine.

Du har altsaa kapitulceret paa nye? Paa hvor
lang Tid? Tael! Paa hvor lang Tid?

Georg.

Du er fri! fra dette Dieblil ikke mere buns-
den. Jeg frasiger mig min Lykke, min Rolighed
og — Dig! Jeg har maattet paalægge mig nye
Baand, for at opfylde, hvad Pligt og Rettskaf-
senhed fordrede af mig.

Erine.

Kiere Georg! jeg skulde hade Dig; men jeg
kan aleene beundre Dig, og elske Dig inderligere.
Jeg vil vente — skulde endog kun Graven forene
os, skulde jeg kun have den Trøst, at være Din
Alderdoms Støtte. Intet skal skille mig fra Dig.

Georg.

Betænk! Vige, sex lange Aar.

Erine.

O, kun sex Aar! jeg vil vente. Du bliver
bestandig min gode, ærlige Georg. Jeg vil vente
med Fornøielse. Der har Du min Haand, og

en hellig Sed, saa troe, som om det var for Al-
teret.

Georg.

Eie gode Nige! Men betænk — Din Moder —
O hun vil ikke saa let —

Erine.

Min Moder? som elsker Dig og Mig saa in-
derlig — O, der kommer hun!

Trettende Scene.

Mad. Henningsen. De Forrige.

Erine.

Ikke sandt, kjereste Moder? Du elsker mig
og Din tilkommende Søn?

Mad. Henningsen.

Om jeg elsker eder Børn? O! i eder vil jeg
atter leve op igien.

Erine.

Nu Moder, saa her en skøn Handling af
min Georg. De 100 Rigsdaler — O! en Hand-
ling store og adlere, kunde den ikke være! for at
redde sin Major, har han igien kapitulert paa
sex Aar.

Mad. Henningsen (forfrækket.)

Gud! det anede mig. Men var det ret hands-
let Georg? Du kalder mig Moder, og har ikke
større Fortrolighed til mig? Jeg havde jo gierne
givet

givet Dig de Penge, om jeg saa Kulde have
laant dem.

Georg.

Jeg troer det gierne, men Hielpen taalte in-
gen Opsættelse. Havde Majoren saaet det at
vide —

Mad. Henningsen.

Jeg vil løbe hen til Din Ritmester. Trine,
Du maae med; vi vil omfavne hans Kone, bede,
anraabe, tilbyde Penge. Jeg giver min halve
Formue, naar jeg kun kan faae Din Afsked.

Georg.

Gaae ikke — dersom han allerede har meldt
det —

Mad. Henningsen.

O! det vil endnu være tidsnok.

Georg.

Rolig, fiere Moder! Nu har vi jo dog Fred.

Trine.

Og jeg vil gierne vente sex Uar paa min Georg.

Mad. Henningsen.

Troer Du ikke, at jeg med Glæde giver alt
hen for mine Børn?

Georg.

Bliv, fiere Moder, og vær rolig, at Ma-
joren ikke mærker det — Lov mig det!

Mad.

Mad. Henningsen.

Jeg kan ikke — jeg døer af Angest.

Georg.

Nu, saa sværger jeg ved min Ære — at jeg aldrig mere skal modtage noget af Dem; at jeg river min Kapitulation i Stykker, og bliver Soldsat, saalænge jeg lever. Det sværger jeg ved Gud — mit Ord er helligt.

Erine.

Kiere Moder! Jeg vil jo gjerne vente — hellere end ganske at miste ham.

Georg.

Nu, der kommer Majoren; jeg hører, han gaaer op af Trappen. Rolig, kiere Moder, eller jeg river min Siel Kapitulationen i Stykker.

Tiortende Scene.

De Forrige.

(Majoren styrter ind overvætted glad, tager Georg ved Hovedet og kysser ham.)

Georg.

Ei, ei, kiere Hr. Major! saa naadig, saa opromt? vist nok gode Tidender.

Holm.

Glæde! usigelig Glæde! Glæd Dig gamle Dreng! Kammerat! Ven! alting er forbi. Den bedste Monark — Gud lønne den retskafne Herre!

Jeg

Jeg er erklæret uskuldig! jeg er rig! Oberstlieutenant ved Regimentet.

Georg.

Nu, saa lønner det ogsaa Umagen at stride — bløde — ja døe for denne Herre.

Holm.

Hør — hvordan det gik til. Neppe traadde jeg ind i Værelset til Obersten, hvor alle Officererne stod i en Kreds, min Ven Møller undtagen —

Georg.

Han er hjemme; han har en Commission for Obersten.

Holm.

Det gjør mig ondt; thi han havde fremfor alle viist varm Deeltagelse. Min Hr. Major, sagde Obersten, jeg har Ordre offentlig at overgive Dem dette kongelige Haandskrivt, som De behager at oplæse høit. Han gav mig det, jeg brak det ikke uden en hemmelig Gysen; neppe kunde mine Dine slygtig giennemlæse det. Høisagtelses og Erkiendeligheds Taarer berøvede mig Synet; jeg gav det til Auditeuren, og bad ham oplæse det. Deri stod: Hans Majestæt havde strengt undersøgt min Opførsel, og af alt erfoer man min fuldkomne Uskuldighed; og til Erstatning udnævnte Hans Majestæt mig til Oberstlieutenant: den tilbageblevne Sum skulde udbetales mig, som om jeg bestandig havde staaet i Tienesten, og desuden skienkede Hans Majestæt mig 1000 Rigsdaler til min Equipering.

Mad.

Mad. Henningsen.

Du — Himlen og den beste Konge vare takket.

Holm.

Ja vist, kiere Bertinde. Nu er De saa god at tillave mig et godt Middagsmaaltid til 8 Personer, jeg har budt nogle gode Benner til mig.

Mad. Henningsen.

Meget gierne. (sagte til Georg.) Seer Du nu, naar Du ikke saaledes havde overilet Dig.

Georg.

Stille — Skal jeg rive Kapitulationen i Stykker?

Holm.

Georg! spring Du hurtig hen til min Ven Møller. Jeg lader ham bede at være min Giest i Dag, og dele min Glæde med mig.

Georg.

Strax. (I det samme træder Ritmester Møller ind i Stuen.)

Femtende Scene.

Ritmester Møller. De Forrige.

Møller.

For Dievlen, Broder, jeg er vred paa Dig. De fordemte Slyngler! Og Du søger ikke at undgaae saadan en Skam. Det er Følgen, naar man for en Delicatessé mal placés, ikke vil vende sig til sine Benner.

Holm.

